

Datum

2019-09-09

Vår referens

Jonas Magnusson

Enhetschef

Jonas.Magnusson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Begäran om yttrande avseende utredning centralt krisstöd ASN-2019-13373

Sammanfattning

Stadskontoret har genomfört en översyn av Malmö stads krisstödsorganisation med förslag på ny ansvarsfördelning och resurser för centralt krisstöd. Arbetsmarknads- och socialnämnden har mottagit ärendet på remiss från kommunstyrelsens arbetsutskott för att yttra sig senast den 25 september 2019.

Utredningen konstaterar att tidigare krisstödsorganisation varit otydlig och saknat riktlinjer för när centralt krisstöd ska startas och vilken nivå i organisationen som ska aktiveras vid händelser. I utredningen förslås att ansvar och resurser för centralt krisstöd flyttas från kommunstyrelsen till arbetsmarknads- och socialnämnden.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen är positiv till utredningens förslag, att arbetsmarknads- och socialförvaltningen formellt tilldelas ansvar och resurser för att leda och samordna stadens centrala krisstöd. Förvaltningens bedömning är att detta ansvar redan finns informellt och utan tilldelade resurser. Förvaltningen bedömer att utredningens förslag om årlig ersättning motsvarande cirka 2.3 Mkr täcker de ökade kostnader som uppdraget medför.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrandet avseende utredning centralt krisstöd enligt förvaltningens förslag.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse ASN-2019-09-24 Revidering av centralt krisstöd
- Utredning centralt krisstöd
- G-Tjänsteskrivelse - Kommunstyrelsens arbetsutskott - rörande revidering av det centrala krisstödet
- Central krisstödsorganisation - Uppstart och bedömning
- Förslag till yttrande ASN190924 Revidering av centralt krisstöd

Beslutsplanering

ASN presidieberedning 2019-09-03

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2019-09-12

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2019-09-24

Beslutet skickas till

[Här skriver du vem beslutet ska skickas till efter att protokollet är justerat, ange funktion eller organisation. Uppgifterna överförs till protokoll och protokollsutdrag. I fliken expediera till, på ärendekortet, anger du fullständiga uppgifter som exempelvis e-postadress, som en information till nämndsekreteraren . Om beslutet inte ska expedieras, kan denna text och rubrik tas bort.]

Ärendet

Arbetsmarknads- och socialnämnden har mottagit ärendet *Revidering av centralt krisstöd på remiss* från kommunstyrelsens arbetsutskott för att yttra sig senast den 25 september 2019.

Stadskontoret har, i samverkan med arbetsmarknads- och socialförvaltningen, genomfört en översyn av Malmö stads krisstödsorganisation med förslag på ny ansvarsfördelning och resurstilldelning. I samband med att *Central krisledningsplan för Malmö stad* under 2019 ska revideras, föreslås delen om krisstöd att uppdateras i enlighet med utredningens förslag.

Det centrala krisstödet avser krisstöd till människor som bor, arbetar eller vistas i Malmö. Krisstöd för personal inom Malmö stad berörs inte i det centrala krisstödet, utan hanteras av respektive förvaltning.

Nuvarande krisstödsorganisation

Centralt krisstöd beskrivs i utredningen som en av fyra stödfunktioner inom den centrala krisledningen. Nuvarande krisstödsorganisation är byggd på Malmö stads tidigare organisation med stadsområdesförvaltningar, där respektive stadsområdesförvaltning ansvarade för krisstödet inom stadsområdets geografiska gränser. Enligt *Central krisledningsplan för Malmö stad* ska stadskontoret samordna centralt krisstöd vid händelser som berör flera stadsområden eller hela staden.

Tillfällig krisstödsorganisation

Sedan omorganisationen den 1 maj 2017 har andra förvaltningar i Malmö stad vid allvarliga händelser vänt sig till arbetsmarknads- och socialförvaltningen för hantering och uppstart av krisstöd, trots att förvaltningens ansvar för krisstödet inte varit formellt uttalat. Detta föranledde att stadskontoret och arbetsmarknads- och socialförvaltningen under våren 2018 gjorde en tillfällig överenskommelse som innebar att arbetsmarknads- och socialförvaltningen tog ansvaret för krisstödet i staden.

Majoriteten av de händelser som har skett under de senaste åren och föranlett behov av krisstöd har skett på kvällar, helger och helgdagar då majoriteten av stadens verksamheter inte är igång. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har funktioner för uppstart av krisstöd i tjänst under kvällar och helger, vilket är en förutsättning för att snabbt kunna vara på plats vid allvarliga händelser och vid behov starta upp initialt krisstöd. Sedan flera år tillbaka finns i krisstödsorganisationen ett uppdrag för arbetsmarknads- och socialförvaltningens sociala jour. Stadskontoret har gett kostnadstäckning till social jour för att möjliggöra att social jour ska kunna vara först på plats vid en potentiell krisituation för snabb bedömning av läget.

Inventering av tidigare funktioner inom krisstöd

Utredningens inventering av tidigare ledningsfunktioner inom centralt krisstöd visar att alla utom

en person från tidigare stadsområdesförvaltningar övergått till arbetsmarknads- och socialförvaltningen i samband med omorganisationen 2017. Det innebär att en stor del av Malmö stads tidigare erfarenhet av och kunskap om arbetet med krisstöd överförs till arbetsmarknads- och socialförvaltningen. I Malmö stads föregående organisation fanns ca 140 utbildade krisstödare, varav majoriteten arbetade inom socialtjänsten och därmed har fortsatt arbete i arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Dessa medarbetare har även genom sin socionomutbildning och sin yrkeserfarenhet kunskap om att arbeta med människor som befinner sig i kris och utsatthet.

Samverkan med andra aktörer

I utredningen konstateras att kommunen, utifrån sitt ansvar för samordning, bör starta en samverkansgrupp för nyckelaktörer som gemensamt ska planera krisstöd inför och vid extraordinära och andra allvarliga händelser. I samverkansgruppen bör polis, räddningstjänst, sjukvård samt civilsamhället ingå. Vidare föreslås att en nätverksgrupp för Malmö stads förvaltningar med krisstöd ska startas, för att stärka sammanhållningen och samverka kring krisstödet i staden. I enlighet med ansvars-, likhets-, och närhetsprincipen ansvarar varje förvaltning för att bedöma behovet av krisstöd utifrån sitt verksamhetsansvar och bygga upp beredskap och ansvar för detta.

Förslag till ny organisation för centralt krisstöd

Utredningens grundprincip är att Malmö stads krisstöd ska bygga på tilltron till människors egna resurser att hantera svåra händelser. Själva grunden i krisstöd är det informella stödet i form av människors sociala nätverk, men hjälp och stöd från staden ska vara lättillgängligt när människor behöver det. De aktörer som bedöms vara mest lämpliga att avgöra ett eventuellt behov av krisstöd utifrån bedömning på platsen anses vara räddningstjänst, polis, annan myndighet eller social jour.

Utredningen visar att tidigare krisstödsorganisation varit otydlig och saknat riktlinjer för när centralt krisstöd ska startas och vilken nivå i organisationen som ska aktiveras vid händelser. Behovet av krisstöd i Malmö orsakas främst av händelser i staden, men även händelser i andra delar av världen kan ha påverkan på malmöbornas liv och medföra behov av krisstöd. Utredningen konstaterar att en kommun bör ha en robust och välorganiserad krisstödsorganisation, som kan startas upp vid behov – oavsett tidpunkt och omständigheter.

Utredningen har identifierat behov av att tydliggöra beslutsordning, mandat, bedömningsgrund samt ledning av krisstöd vid allvarliga händelser. Utredningen föreslår att ledning, styrning och operativ verksamhet av centralt krisstöd utifrån ansvars- och likhetsprincipen bör förläggas på arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Vid allvarliga händelser är det inte ovanligt att socialtjänsten behöver kopplas in. Genom att förlägga krisstödsansvaret på arbetsmarknads- och socialförvaltningen kan socialtjänsten snabbt involveras och agera vid behov. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har även en rad verksamheter som kan kopplas till krisstödet, t ex stödcentrum för brottsutsatta, avhopparverksamhet för kriminella, projektet *Sluta skjut* och social jour.

Ansvarsfördelning och resurser

Stadskontoret föreslår i ärendet att arbetsmarknads- och socialförvaltningen bör ges ett övergripande ansvar för att organisera, bemanna och driva stadens centrala krisstödsorganisation, i enlighet med de krav som finns i aktuell lagstiftning och i avtal mellan SKL och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Inom ramen för *Kommunöverenskommelsen* har kommunerna tillgång till statliga medel för arbetet med krisberedskap. Denna överenskommelse beskriver hur medlen ska användas och hur de kopplas till *Lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och under höjd beredskap* (LEH). För 2019 utgår statlig ersättning om totalt cirka 7.6 mkr till Malmö stad. Stadskontoret föreslår att arbetsmarknads- och socialförvaltningen årligen bör tillföras 30 procent av dessa medel, motsvarande cirka 2.3 mkr årligen, för att hantera centralt krisstöd. Detta mot bakgrund av att krisstöd utgör en stor del av Malmö stads åtaganden vid allvarliga händelser samt för att en ändamålsenlig och tydlig krisstödsorganisation bedöms vara av stor betydelse för stadens samlade krisberedskap.

Förvaltningens överväganden

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen delar stadskontorets uppfattning om att nuvarande krisstödsorganisation är otidlig gällande ansvar och resurser. Förvaltningen är positiv till utredningens förslag, att arbetsmarknads- och socialförvaltningen formellt tilldelas ansvar och resurser för att leda och samordna stadens centrala krisstöd. Förvaltningens bedömning är att detta ansvar redan finns informellt och utan tilldelade resurser. Förvaltningen välkomnar att *Central krisledningsplan* för Malmö stad revideras och att delen om krisstöd bör uppdateras i enlighet med utredningens förslag.

Kompetens för uppdraget

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen möter i sin verksamhet människor som befinner sig i utsatthet och bedömer att det finns goda förutsättningar att koppla krisstödsorganisationen till den ordinarie verksamheten. Förvaltningen anser sig, i enlighet med utredningens bedömning, ha relevant erfarenhet av och kompetens för att samordna och samverka i kris. Inom förvaltningen finns stor kunskap om att möta människor i kris och ge stöd till människor i svåra situationer. Förvaltningen har ett väl utvecklat samarbete med polis och räddningstjänst såväl som med civilsamhället. Mot denna bakgrund är förvaltningens samlade bedömning att arbetsmarknads- och socialförvaltningen är lämpad att ansvara för samordningen av det centrala krisstödet.

Resurser för uppdraget

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen bedömer att uppdraget medför ökade kostnader för samordning, beredskap, krisstödjare, utbildningar och övningar. Förvaltningen bedömer att stadskontorets förslag som motsvarar cirka 2.3 mkr årligen täcker de ökade kostnader som uppdraget medför.

Ansvariga

Katarina Lindeberg Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef